

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeckerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 93. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ----- 12 ft.
Félévre ----- 6 „
Negyedévre ----- 3 „
Egy hóra ----- 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Szombat, április 24.

A helyzet Keleten.

Nagybeckerek, Április 24.

Az újonnan alkotott keleti helyzetről a „Pester Correspondenz”, a következő figyelemreméltó tudósítást vesi Bécából jól értesült forrásból:

A császártalálkozások programjában, Vilmos császár bécsi és Ferencz József császár és király pétervári látogatásának programjában az újabb keleti események semmiféle változást sem idéztek elő és joggal fel lehetne tenni, hogy ezeket a látogatásokat már a most tényleg bekövetkezett dolgok reményében tervezték, melyek immár nyílt hadüzenetig fejlődtek. A görög-török határon a feszült helyzet tarthatatlansága bécsi diplomáciai körökben már régóta nem titok és ha a hatalmak mégis minden rendelkezésükre álló eszközzel a nyílt ellenségeskedések kitörését elhárítani iparkodtak, ez csupán az ügy érdekében történt, melyet nem akartak egészen az élére állítani. Az ellenségeskedések kitörésekor és a hivatalos hadüzenetkor sem a diplomáciai, sem a rendkívül érzékeny pénzügyi körökben nem lehetett említésreméltó mozgalmat észrevenni, az események senkit sem leptek meg és ez bizonyíték arra, hogy a kérdés tisztázása nem fog diplomáciai zűrzavart okozni és nem fogja megbontani az európai koncert összhangját.

Az európai diplomácia a görög-török kérdésben az ozmán birodalom integritásának fenntartása mellett egyezett meg és e határozatában megtalálta a kérdés helyes megoldásához az egyedüli eszközt, amely kérdés tulajdonképp Görögország alig minősíthető eljárása által emeltetett európai beavatkozás tárgyává. Korai azt állítani, hogy valamelyik európai nagyhatalom magatartása felbátorította volna Görögországot és hogy a békés fáradozások sikertelensége tisztán Anglia kétes magatartására lenne visszavezetendő. Korai már

abból az egyszerű okból is, mert az európai koncert és a hatalmak teljes egyetértése a kiindulási pontul szolgáló alapfeltételei tekintetében még mindig fennáll, dacára annak, hogy a béke fenntartása érdekében kifejtett minden fáradozást alaposan meghiusultnak kell tekinteni.

Már hetekkel előbb, mikor a tudat utat kezdett törni, hogy Törökország és Görögország közt a komoly összettközés elkerülhetetlen, oda irányult a törekvés, hogy a háborút lokalizálják és a sovár balkánnépeket a görög kalandvágyban való részvételtől visszatartsák. Ha a jelek nem csalnak, Görögország tökéletesen eszalatkozott számításában és terveiben és a Szerbiával és Bulgáriával való együtt működés reménye nem teljesül. Bizonyíték csak az európai koncert nagy tekintélyének kell tulajdonítani, ha a most említett államok akciókedvét el lehetett nyomni és ha az a Görögország, amely felámadt egész Európa határozatai ellen és nem csekély adag tiszteletlenséget állított szembe az európai hatalmak legkomolyabb alakban notifikált felszólamlásaival, immár abba a kevéssé irigylésreméltó helyzetbe jutott, hogy küzdelmével Törökországgal egyedül kell megvívnia és mint támadó fél még azt a rokonszenvet sem biztosította magának, amelyre 70 éves királysága óta folyton rá volt utalva.

A balkánnépek kiszámíthatatlansága a háboru lokalizálását aligha fogja megakadályozni, de a be nem avatkozás elvét csak addig lehet érvényesíteni, míg ez okvetlen haszonnal jár az ügyre. A béke megkötésénél ismét Európa viszi a szót, mert egy nem megfelelő szerződés által nem teremthet oly instrumentumot, amely a Keleten a béke szakadatlan fenyegetését jelentené. A hatalmak krétai akcióját semmiképp sem befolyásolja a háboru kitörése Tesszáliában és nem is lehet addig a keleti kérdésben jelentőséges fordulatra

gondolni, míg a háboru lokalizálása biztosítottnak látszik. Ez tehát e pillanatban főfeladata az európai koncertnek, melyet a legközelebb tartandó fejedelmi találkozás csak megerősíthetnek. Mert az mind egy, vajjon legelőkelőbb politikai ténynek vagy egyszerű udvariasságnak mondják-e és fogják fel e látogatásokat. Az az egyetlen tény, hogy Németország, Oroszország, és Ausztria-Magyarország a legjobb egyetértésben van, jótékony megnyugvást terjeszt el és alkalmas arra, hogy megvédje Európát a nagyobb komplikációk ellen.

A határvidéki birtokviszonyok rendezése. Az igazságügyminiszteriumban a határvidéki birtokviszonyok rendezése tárgyában törvényjavaslat van kidolgozás alatt, mely előreláthatólag még a jelen ülészek folyamán parlament elintézésre elő fog terjesztetni.

A földmivvelésügyi miniszter Torontálmegyében.

(Saját tudósítónktól.)

— Április 24.

A földmivvelésügyi miniszter, mint jelentetem, f. hó 21 én az esti vonattal érkezett Torontálmegyébe. Szegeden Rónay Jenő főispán és dr. Dellimanics alispán fogadták. A miniszter Rapai Cs. miniszteri tanácsos és Bulyovszky műszaki tanácsos kísérték. Zombolyán gróf Csokonics Eudre v. b. t. t. és családja várták a társaságot. A barátságos fogadtatás után a társaság a vendégszerető Csokonics gróf palotájába hajtatott, hol a vendégek tiszteletére fényes díner t adott a gróf.

Folyó hó 22 én a miniszter a zombolyai intelligencia számos tagjánal látogatást tett s megtekintette a kórházat, mely felett a legnagyobb meglepődés hangján nyilatkozott. A délután a Csokonics-féle mintagazdaságnak volt szentelve, melynek pártatlan voltát a miniszter is elismerte. Este ismét ebédet adott Csokonics gróf, melyen a vendégek és a zombolyai notabilitásokon kívül Molnár Viktor temes

A „TORONTAL” tárczája.

Temetőben.

Egy ifju halt meg a napokban,
Egy halvány arcú szép legény,
Barátunk volt, hát kikisértük
Huszonkét évet élt szegény.

Parasztcsülli megíratták
Az urrá felnőtt szép fiut.
Mi kikisérjük s ismerőssé
Kezd lenni nekünk is az ut.

Sirhantá lesz a föld felette
S jelszóje néma kis kereszt
S ha nincs már a ki megsírassa,
Anyja szive szakadni kezd.

Mi széjjel oszlunk s fölkeressük
A kit szerettünk igazán
De jól esik szegény szívünknek
Pihenni meg a keresztfán.

Lehull a bőny a pusztá rögre
S ez a sírás oly jól esett . . .
De boldog az, a kit temetnek
S boldogtalan, a ki temet!

Czarina Szilárd.

Az örökös.

Írta: Ludovic Halévy.

Horace de Servieux grófot, ki a zöld asztal mellett átvirrasztott éj után bevarta a nap keltét, hogy lefeküdjön, nagy zaj ébresztette fel első álmából.

Csöngetésére egy kis groom nyitott be hálószobájába.

— Mi történi oda künn? kérdezte a gróf.
— A gróf ur hitelezői zajognak oda künn, felelte az inas a legnagyobb lelkinyugalommal.

A hitelezőim vannak itt? Mindnyájan?
— Igen, gróf ur; harminczhárom számláltam meg, szabók, kalaposok, kárpitások, nyergesek, ékszerészek, varrónők, divatárusnők, illatszerezsek, vászonkereskedők, virágárusnők . . .

— Elég, elég! Nagyon jól tudom, hogy minden kereskedelmi és iparágának képviselve kell lenni. De mit akarnak? Nem megtiltottam nekik, hogy küszöböttem átéljék? Ki látott ilyen vakmerőséget! Bizonyos vagyok benne, hogy pénzt akarnak. Ah, pompás ébredés! Nosza, hi degvér! Péter, nyisd fel midkét szárnyát a szobajátónak s bocsd be a bandát.

— Hogyan, gróf ur fogadni akarja őket?
— Ne okoskodjal, engedelmeskedjél!

Diadalmi indulót játszó zenekarra lett volna szükség, hogy méltóan kísérje Servieux gróf harminczhárom hitelezőjének ezt az ünnepélyes bevonulását. Lassan közeledtek s némán, haljós-latúan csoportosultak adósuknak ágya körül, ki bámulva s majdnem büszkén szemlélte ezt a hatalmas légiót.

— Ha elgondolom, mondotta magában, hogy harminczhárom vannak, a kik mintegy százezer frankot követelnek tőlem és én egyedül magam vagyok az adósuk! De csakhamar felhagyott az elmefuttatásokkal s előszedte minden logikáját és minden ékeszólását, hogy a következő kis beszédet tartsa nagyszámu hallgatóságához:
— Mit keresnek itten! Mit akarnak tőlem?
Egy és ugyanazon kiáltás felelt e kérdésre:
— Pénzt!
— Pénzt! kiáltott Horace komikus felháborodással, pénzt! De hát mily században élünk? Feledték a multat? Nem tudják, hogy egyedüli

unokaöccse vagyok Servieux Raoulnak, ki öt szörös vagy hatszoros milliómos és a kinek kitűnő mánija bifi-etni adósságaimat?

Igy 1841. ezeptember 1 én nyolcvanezer frankot fizetett ki a nagybátyám, amivel maguknak tartoztam, igen meguknak, mert én mindig megőriztem önökbe vetett hisalmamat: sohasem változtattam hitelezőimet és leghöbb óhajom, hogy mint az önök adósa halhassak is meg, nehogy utolsó órámban meghazudtolnom kelljen egész életem alapelveit. (Morgás a haligatóságban.) 1841 től 1845-ig az önök hitelei újból virágoztak s adósságaim százezer frankra emelkedtek; 1845. szept. 1 én nagybátyám ismét tisztázta tartozásaimat. Azóta mitsem változtattam eljárásomban s ma újra százezer frankkal vagyok adósa önöknek. Még egy évi hitelle van szükségem és önök szivesek lesznek azt nekem megadni. Nagybátyám felsőbb, fatális, matematika hatalomnak engedve, a mint kielégítette önöket 1841 ben, kielégítette 1845-ben, ki fogja elégiteni 1849-ben is, mert akkor, csak akkor teljesedik be az idő. Kitűnő nagybátyám mindenkot szerette a rendszert és a pontosságot. Negyven év óta folyvást ugyanazon órában kel, reggeli-zik, sétál, ebédel, tekszik és alszik el, miután megpróbálja Ponson du Terrailnak négyezer kétszáz hatvanötödik tárczazikkét előlvasni. Várjanak tehát még egy évig és ki lesznek pontosan fizetve. Azt hiszem, most már meggyőztem önöket, távozzanak tehát s hagyjanak engem aludni. Jó éjt!

De bögg, nyerítő, rőfögő, ordító, nyávogó hangok pokoli zaja fogadta ezt a békés propositiót.

— Ah, hát ugy vagyunk! kiáltott Horace kétségbeesve. Ah, ugy rontanak be hozzám, mint egy rablóbanda. Meg akarnak félemlíteni mint

megei főispán, mint a Temesbégavölgyi társulat miniszteri biztosa is résztvett.

Folyó hó 23-án reggel 7 órakor indult a különvonat Zombolyáról, melyen a miniszter beutazta Torontálvármegye azon pontjait, hol a vízműveket kívánta megtekinteni. A fentebb felsorolt urakon kívül ott voltak még a miniszter társaságában Jankovics társulati mérnök, Endre és Cseresnyés főmérnökök, Paulay és Broncs társ. mérnökök stb. stb.

A vonat legelőbb is az óteleki hidon állt meg s a miniszter megtekintette a csurgót, mely felett teljes meglégedését fejezte ki. Itt megjelent egy a tamásfalvi, kécsai, klári és öregfalvai érdekeltségű álló küldöttség, mely a csurgó vízei által okozott kárért emelt panaszt. A miniszter megígérte, hogy tanulmányozni fogja az ügyet.

Módoson Pap Géza országgy. képviselő csatlakozott a társasághoz. A legközelebbi megálló a Temes hidon volt. A bókai hármastávágás óriási töltései bámulattal töltötték el a nézőket.

Kanakov Botka főszolgabíró és Krstics társ. mérnök fogadták a minisztert. Innen fogatokon ment a társaság Margittára s onnan a Terézia-töltésen a gróf Karácsonyi-féle szivattyutelepi, ahol gróf Karácsonyi Jenő, Demkó képviselő, Damaszkín földbirtokos és az uradalmi tisztek várták a társaságot. Miután megtekintették az Overmars-féle rendszer szerint összeállított vízemelő gépet, melynek ügyes szerkezete méltó elismerést keltett, a társaság a gróf Karácsonyi által adott ebédhez állt.

Ebéd után a társaság széteszlott. Darányi miniszter, kit gróf Csekolics Endre v. b. t. t. és Pap Géza országgy. képviselő kísérték egész délmagyarországi útjában, Versecz felé vette útját s miután tegnap éjjel Temesvárot megpihent, a mai nap folyamán megtekintette a bródi csárda mellett, valamint a Topolovecz és Kustély melletti vízmunkálatokat.

Rónay főispán és Dellimanics alispán tegnap este visszatértek Nagybecskerekre.

A földmivelésügyi miniszter a délután folyamán visszatér Temesvárra, hol dr. Molnár Viktor főispánnak lesz vendége. A főispán a miniszter tiszteletére ma este ebédet ad, melyhez Temesvár városának előkelőségei hivatalosak. A miniszter éjjel visszautazik Budapestre.

egy közönséges adóst. Mindjárt meg fognak ismerni! Megvallom önöknek, kedves barátaim, hogy én az életet iszonytatóan ostoba és haszontalan találmánynak tartom; körülbelül annyira ragaszkodom a létehez, mint egy üres palackhoz, egy kialudt szivarhoz. Szerencsétlennek érzem magamat s unom az életet. Egyetlen illúzióm maradt. Azt mondtam magamban: Hitelezőim szeretnek, tudják, mennyire becses nekik az életem, szeretettel és gondoskodással vesznek körül; ők az én családom; éljünk ők érettek! De ha önök üldözni akarnak, ezennel becsületemre kijelentem, hogy szétröpítem agyamat azokkal a szép pisztolyokkal, melyeket amott a kandalló párkánán látunk. Es most távozzanak. Ez szilárd elhatározásom.

A hitelezők nyugtalanul és némán buzódtak vissza. Nagyon jól ismerték Horace gróf hirtelen és fantasztikus természetét és tudták, hogy nagyon is képes fenyegetését végrehajtani.

Horace gróf már mélyen aludt, mikor hal-kan vitatkozva leérték a lépcsőn.

Horace gróf jó három órát aludt s alvását szép álmok népesítették be. Harminczhárom hitelezője ugyanannyi nagybácsivá változott át, kik vetélkedtek a megtiszteltetésen, hogy melyikük fizesse ki adósságait s biztosítson számára egy millió évjáradékot.

Délután öt órakor ébredt fel s öltözködni készült, midőn inasa lépett be egy nagy levéllel.

— Hajh! mondotta Horace gróf magában, a legcsekélyebb fekete szegély sincs rajta. Megint egy újabb pech! Egyik barátom nősül, bizonyosan!

Felnyitotta a levelet, egy tekintettel átfutotta és felkiáltott:

— Nini, a nagybátyám!

A nagy karton lapon ugyanis ez állott:

HIREK.

Tájékoztató.

Április 25. Nagybecsk. jótékony négyelet közgyűlése
Április 27-én Városi közgyűlés.
Április 28. Megei rendkívüli közgyűlés.
Május 10. Közigazgatási bizottság.
Május 10. Schláger Antónia hangversenye.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Görög-keletiek húsvétja. Görög-keleti polgártársaink most ünneplik a húsvétot. Az ünnepek tegnap délután kezdődtek gyásveszesernyével, a melyet ma hajnali két órakor követett a temetés. Holnap hajnali két órakor lesz a föltámadás az ünnepi körmenettel. Az istentiszteleteken Pánics Lyubomir esperes fungál fényes segédlettel.

— Desseffy Sándor esanádi püspökről az a hír terjedt el, hogy betegsége miatt sem a nagyheti szertartásokat nem végezhetette, sem a bérmlásokat nem végezheti. Temesvárról jelentik most, hogy e hirből mindössze ennyi igaz, hogy ő excoziáját pár napig tartó indispozíció akadályozta. Virágvasárnapon ő végezte a szertartást s a körmenet alatt kissé áthűlvén, influenzát kapott, mely torokfájással lévén összekötte, rekedtséget okozott, de Nagy-csütörtökön orvosai tilalma ellenére is maga végezte a hosszú és fárasztó olajszentelési szertartást, a lábmosást, az összes istentiszteletet, megvendégelte a tizenkét szegényt s maga szolgált fel azoknak. Nagypénteken a székesegyház oratóriumában vett részt az istentiszteleten, de húsvét napján már ismét ő pontifikált. Ami a bérmlásokat illeti, 1893-ig 53.000 hívőnek osztotta ki sajátkezűleg a szentséget, 1894-ben épen egyik bérmlakörútján kocsija feldőlve, lábát ficzamtotta ki s emiatt a bérmlakörutat segéd-püspöke, Németh József folytatta. 1895-ben ismét ő bérmlált a székesegyházban és Lippán. 1896-ban Temes- és Krassó Szörénymegyékben járt bérmláló uton ő excoziája s ez utja alatt Temes-, Torontál- és Csanád-megyében három templomot szentelt és mindenütt maga prédikált. Ugyanez idő alatt a segédpüspök is bérmlaköruton volt. A folyó évre pedig május hónapra már ki is van tűzve a bérmlálás a nagyszentmiklósi kerületben, melyre máris 13.000 hívő jelentkezett. Pünkösdkor a székesegyházban fog bérmlálni a püspök s azután újra köutra indul Krassó Szörénymegye hegyei közé. Nemcsak el nem maradtak tehát a bérmlások, hanem évről-évre rendszeren felkeresi a püspök egyházmegyéje egyes tájait, hogy híveit és papjait személyesen ismerhesse meg. Ez a valóság. Ő excoziája nem beteg, hanem teljesen egészséges s épen ezért ma a fővárosban át Kalocsára utazik, onnét a váradi püspök jubileumára Nagyváradra megy s májusban bérmlatra indul.

— Szent-György napja. Ma már talán nem is mindenki tudja, hogy ez a két szó mit jelent, holott pedig ez volt valamikor az egész országban az időszámítás sarkpontja. A csendes vidék sok helyén természetesen még most is.

„Roissy gróf és neje tisztelettel tudatják leányuknak, Roissy kisasszonynak Servieux Raoul báróval történt eljegyzését. S kéri önt, szíveskedjék lakodalmukra megjelenni.“

E sorok elolvasása után Horace gróf két tenyerébe fogta a fejét a komoly gondolatokba merült. Mikor felemelkedett, elhatározása kész volt.

Eladja mindenét, kifizeti adósságait, megírja végrendeletét és aztán föbe lövi magát.

Mint a ki végkép leszámolt az élettel, könnyű szívvel, dudolva hagyta el lakását, hogy utolsó intézkedéseit megtegye.

Az utcán a véletlen nagybátyjával hozta össze, aki dicsekedve közölte vele reményét, hogy nem vész ki a Servieux család; biztosan számít örökösökre. A hetvenkét éves ember bárdasága egyszerre megváltoztatta Horace gróf terveit, lemondott az öngyilkosság eszméjéről s feltette magában, hogy bevárja a báró családát.

Addig oda hagyta Páris s a vidéken temetkezett el, ivott, evett, aludt, horgászott s új kedvet kapott az élethez.

Egy június nap reggelén csinos párisi nővel találkozott a folyó partján. Hamarosan megismerkedett s a puha párisitón szerelmi kettőst énekelt vele. A nő aztán eltűnt.

Horace kétségbeesve, hogy nem látja tündért többé, lemondott a nyaralásról, visszatért Párisba, felkereste nagybátyját, ki bemutatatta neki a nejét.

Horace elszápadt: nagynénjében a folyóparti tündért ismerte fel. A nélkül, hogy tudta volna, nagy ügyetlenül örökshöz juttatta nagybátyját.

Nem számíthat többé örökségre! — A messze Keletre indul, hogy idegenben feledje szegényét s bánatát.

Szentgyörgynapjától-szentgyörgynapig adják ki a lakásokat, fogadják fel a családokat és állítanak ki némely adólevelet. Az udvari eselédesség, a béresek ekkor kapják meg fizetésüket és a kommenziót: a kialakított koczkasókat, oldal-szalonnákat, köhögábonákat, a tojást, zsirt, pálinkát és apró jószágot, valamint a két rendbeli fejelés csizmát, a melyeknek most már egy teljes esztendőre elégnek kell lenniök. A kis városok utcaíai olyanok, mint sorozáskor. Ejszaka duhaj legények — szolgálatakat elhagyó, új helyet kereső eselédesség — járja be hangos énekeszóval kocsmáról kocsmára. Verekedések esnek: az uri nép nem mer mozdulni hazulról. Szt. György napján zárják el a legelőket és hajtják ki a ridet marháat a tavaszi legelőre. A harangok tavasza is ekkor kezdődik; míg a télen át reggel öt órakor és este hétkor szólal meg a hajnali és esti harangzó, Szt. György napjától fogva mindenütt hajnali négy és esti nyolcz óra válik a nap kezdetének és végének jelzésévé. A néphit meteorologikus jelentőséget is tulajdonít ennek a napnak. E szerint a mennyivel Szt. György előtt megszólal a béka, annyival utána hallgat; vagyis a hány nappal Szt. György előtt volt szép idő, annyi napig lesz utána részünk esőben, haragos, csunya időben. A Szt. György nap egyébként az orthodox vallás jelentős nagy ünnepe és az oroszoknál, a kiknek országos czimerében is ott van a legendás lovag alakja, a legnagyobb nemzeti ünnepe, számos fényes szimbolikus czeremoniával egybekötte. — Nagybecskerekben is vigan ünnepelték ma a Györgyöket s Vudyt postafőnököt és Tullics tb. főszolgabírókat számosan üdvözölték a délelőtti folyamán.

— Az új főszolgabírói hivatal. A központi főszolgabírói hivatal helyiségeit folyó évi május hó elsejétől kezdve a mellenczi-utca 2. szám alatt (Benkovics-féle gyógy-szertár) teszik át.

— Kerékpárosok kirándulása. Az egyre szaporodó nagybecskereki kerékpározók legújában elhatározták, hogy ezután sűrűbben rendeznek kirándulásokat, melyek közül az első a napokban történt meg, mikor is Keresztes Aladár elnök vezetése alatt kikerékpároztak Ecskára, hol Göszl Géza községi jegyző vendégszerető házában pihentek meg. Visszajövet a kirándulók megtekintették az épülő bicikli-pályát.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

Született: Kanász Péter rk. hajdu, leánya. — Loczi György rk. vinczellér, fia. — Gardinovácski Demeter rk. földműves, fia. — Tyuresin Prokop rk. földműves, leánya. — Özv. Martinov Miláné rk. napszámosné, leánya. — Králik László rk. főgym. tanár, fia. — Csordás István rk. földműves, fia. — Gebhardt György rk. köntűves, leánya. — Braun Róza rk. cseled, fia. — Brankovics Anna rk. fia. — Özv. Boros Mihályné rk. leánya. — Haidegger Ödön rk. kereskedő, leánya. — Stangér István rk. földműves, leánya. — Linebach Péter rk. horbely, fia. — Aschinov Vitalyos rk. földműves, fia. — Horvát József rk. földműves, leánya. — Klem parszki Imre rk. napszámos, fia. — Ijija Fülöp rk. napszámos, leánya. — Tabacski Milán rk. földműves, leánya. — Petersz Antal rk. asztalos, fia. — Schubert Miklós rk. ügynök, leánya.

Meghalt. Özv. Bankov Kuzmáné rk. 78 éves korában, agyvérömleny következtében. — Turi László rk. földműves 51 éves korában, tüdővész következtében. — Zsivánov Leposzáva rk. 8 hónapos korában, görcsök következtében. — Delfel Józsefné rk. 64 éves korában, gutaütés következtében. — Schneiler Gyuláné rk. 44 éves korában, tüdőgümőkór következtében. — Andróczki Anna rk. 15 hónapos korában, görcsök következtében. — Vastag Verona rk. 9 hónapos korában, görcsök következtében. — Özv. Iki Istváné rk. 45 éves korában, tüdővész következtében. — Todorov Teréz rk. 10 napos korában, görcsök következtében. — Pich Ferencz rk. 28 napos korában, görcsök következtében. — Horvát Andrásné rk. 21 éves korában, tüdővész.

— Mozgósítás. Temesvárról írják nekünk, hogy az erzsébetvárosi lőportoronyból tegnap nagyobb szállítmányt vittek Szegedre, a miből azt következtetik a városban, hogy a hetedik hadtest tüzérezredének egy részét 48 órán belül mozgósítják.

gatott
házatb
Nyolcz
előélet
lelkü
össze
egész
csak u
— ve
volt az
csak a
a merr
pös me
a kiből
érzés,
kendője
a „kő
tekintet
csérhe
rását,
becaker
szerint
elterjed
sehol
forrást
járjon
lyel, m
éges e
hogy r
lenne k
kel jár
éjjeli p
sem be
figyelme
fakadás
foku pr
melybe
járnak
—
kögyül
órákor
melyre
meghiva
2. Pént
Felmert
5. Szám
ványok.
10 én. V
—
nagy te
s inge
leben fe
tettesek
kódhatta
Werthei
belőle. A
a nyom
intézked
kiknek
reki re
érdekebe
—
től teljes
most azo
le a szol
delimito
művész
vitelűek
okmány
s alatta
husár
láthatók
szövegét
—
gató vo
vetkező
isk. évbe
Ezen ala
működés
hogy ez
nitványai
képviselő
pely vég
telettel fel
nek Báké
(1854—18
caimüket
velem m
Szalonta,
ánár.

— A szerelem papnól. Kicsiny, de válogatott társaság haladt ma délelőtt végig a városházától a központi József kórházig vezető uton. Nyolczan valának együtt, mind jeles, rovott előéletű leányalakkok, a fizetett szerelem romlott lelkű bachansnői, a kiket tegnap éjjel fogdosott össze az utcán a rendőrség. Volt köztük egész kisasszonyos öltözetű, volt olyan, a ki csak egy konyhastilú pongyolában ugrott meg — vesztére — egy pillanatra a dézsa mellől s volt viszont olyan rongyos alak, a kinek láttára csak szánalmat érezhetünk, no és megvetést. S a merre elvonultak, mindenütt gunyosoly, csipős megjegyzés fogadta őket, mire egyik-másik, a kiből mégsem vészett ki egészen a becsületérzés, szégyenkezve húzta szemére piszkos fejkendőjét. A nagyobb rész azonban nem törődött a „közvélemény szavával” és merész, kihívó tekintetet vetett a szemközti jövőkre. Nem dicsérhetjük eléggé a rendőrség szigorú eljárását, mert maholnap odajutunk, hogy Nagybecskereké lesz a szomorú dicsőség, mely szerint sehol sincs a titkos prostitució annyira elterjedve, mint nálunk és az orvosoknak sehol sem nyílik e téren olyan bő jövedelmi forrásuk, mint éppen Nagybecskereken. Csak járjon el a rendőrség továbbra is az eddigi erélyel, mert az ilyen körülmények között tisztességes ember nem mehet végig annélkül az utcán, hogy mindennemű arczatlan inzultusoknak ne lenne kitéve. Csak fokozódik ez az eset, ha nőkel jár az ember az utcán, mert ezek az éjjeli pillék nem respektálnak sem tisztességet, sem becsületet. Felhívjuk végre a rendőrség figyelmét a kaszinó kertre, a melylyel így tavasz fakadása idején fakad egyuttal a legnagyobb fokú prostitució, ugyannyira, hogy az a kert, a melybe esténként tisztességes polgári családok járnak üdülni, valóságos orgiák tanyája.

— Meghívó. A jótékony négyzet évi közgyűlést folyó évi április hó 25-én d. u. 4 órákor, a kisdődő helyiségében tartja meg, melyre az egyesület tagjai teljes tisztelettel meghívhatnak. Táragsorozat. 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnoki és számvizsgáló jelentés. 3. Felmentés megadása. 4. Választmány-választás. 5. Számvizsgáló bizottság választása. 6. Indítványok. Nagy-Becskerek, 1897. évi április hó 10-én. Vécsay Istvánné, elnök.

— Nagy betörés Kikindán. Ma hajnalban nagy betörést követtek el Nagyikindán Messinger József üzletében, mely közvetlen közelében fekszik a városházának. Az ismeretlen tettesek, a kik hallatlan vakmerőséggel munkálkodhattak, felfeszítették Messinger üzletében a Wertheim szekrényt és 2000 forintot raboltak el belőle. A kikindai rendőrség azonnal hozzálátott a nyomozáshoz és megtette a leszélesebb körű intézkedéseket. Két fiatal emberre irányul a gyanu, kiknek személyleírását — melyet a nagybecskereki rendőrséggel is közöltek — a nyomozás érdekében elhallgatjuk.

— Uj „obsit” a honvédségnél. A régiéktől teljesen eltérő újfajta elbocsátó levelet kapnak most azok a honvédek, a kiknek az idén telik le a szolgálati idejük. Az új obsitot a honvédelmi miniszter megbízásából Kinnach László festőművész rajzolta. Az elbocsátólevelek művészi kivitelűek s most vannak nyomás alatt. Az okmány felső részén Magyarország címere van s alatta áll egy gyalogos honvéd, egy honvédhuszár és egy csendőr. Két oldalt hadi jelvények láthatók. E rajzok fogják körül az elbocsátólevél szövegét és pecsétjét.

— Felhívás Gere Ferencz gymn. igazgató volt tanítványaihoz. Felkértünk a következő sorok közlésére: Gere Ferencz ez isk. évben tölti be tanárságának 50-ik évét. Ezen alkalomból tisztelői az ő félszázados tanári működését méltóan akarják megünnepelni, s hogy ez teljes legyen, óhajtandó, hogy volt tanítványai minél nagyobb számban legyenek képviselve az ünnepélyen. Ezért — mint az ünnepély végrehajtó-bizottságának jegyzője — tisztelettel felkérem mindazokat, kik Gere Ferencznek Békésen (1847—1854) illetve N.-Szalontán (1854—1897) tanítványai voltak, hogy becses czimüket lakhely s utolsó pósta megjelölésével velem mielőbb tudatni sziveskedjenek. Nagy-Szalonta, 1897. április 21. Tatár Balázs, gymn. tanár.

— Tetten ért kuruzsló. Tódics Vazul nagy tudós hírében áll Szerb Csanádon. Kuruzsol nemcsak a szülő falujában, hanem eljár a közeli falvakba is s ezek egyikében kapta rajta — mint nekünk írják — a csendőrség egy veszedelmes mütéten. A kuruzslót a bíróság fogja szigorúan megbüntetni.

Legujabb hírek.

A német császár elutazása.

Bécs, április 23. Vilmos német császár este 10 órákor utazott el Bécsből Drezdába az északkeleti pályaudvarról. Bécsben a késő esti órákban az a nagy izgatottságot keltő hír terjedt el, hogy a német császár vonatával baleset történt. A hírből annyit csakugyan igaz volt, hogy Német-Bród és Tetschen között a mozdony gépezetén kisebb sérülés történt, a melyet azonban hamarosan kijavítottak s a vonat késés nélkül érkezett meg Tetschenbe.

Uj belső titkos tanácsosok.

Budapest, április 23. A király gróf Széchenyi Bélának, gróf Wenckheim Frigyesnek, gróf Haller Jenőnek és gróf Vay Ádámnak a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

A vasutak munkaszünete.

Bécs, április 23. Bécsből jelentik, hogy a vasuti munkaszünet tárgyában tegnapi kintizott értekezlet a császártalálkozás ünnepségei következtében lett elhalasztva. Ezzel teljesen meg van czáfolva az a hír, mintha az osztrák vasuti miniszter a vasárnapi munkaszünet következtében felmerülő költségek miatt halogatná az új intézmény létrejöttét. A konferencia új határnapja április 29-re lett kintizve.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 24-én.)

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt tartotta a husvétii szünetek után első ülését, melyen a képviselők igen gyéren vettek részt. Az ülés legfontosabb tárgya a budapesti telephon államosításáról szóló törvényjavaslat volt, melyet báró Dániel kereskedelemügyi miniszter nyújtott be.

A kvóta.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar kvótabizottság ma délben ülést tartott. Széll Kálmán elnök bemutatta az osztrák kvótabizottság átiratát, melyben kijelenti, hogy hajlandó a szóbeli tárgyalásokat megkezdeni. Széll Kálmán elnök kijelentőnek tartja, hogy a magyar kvótabizottság szintén hajlandó a tárgyalásokat megkezdeni. Ezt a javaslatot a bizottság Falk elnök azon pótlásával fogadta el, hogy a bizottság még a tárgyalások megkezdése előtt fogja álláspontját jelezni.

Merénylet az olasz király ellen.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Umberto király ma is folytonos óvácziók tárgya, a nép mindenütt, amerre jár, üdvözlésével halmozza el a szeretett királyt, ki ily csodálatosan menekült meg a gyilkos keze elől, mely menekülést azonban főleg bámulatos lélekjelenlétének köszön. Azon hírek, melyet a lapok tegnap közöltek a merényletéről, nem mindenben feleltek meg a valóságnak. Az eset így folyt le: Mikor a király délután a versenytérre hajtatott, egy ember a király kocsija felé szaladt, a kocsijára ugrott és törte a király mellének szegerte. A király felugrott a kocsiból és

ellökte a merénylőt. A merénylő neve Acciarito Pietro, foglalkozás nélküli kovács legény. A polgármester felhívására a lakosság tegnap kivilágítással fejezte ki örömét a király megmenekülése felett. Az összes lapok örömeiknek adnak kifejezést Umberto király szerencsés megmenekülése felett.

A görög-török háború.

Budapest, ápr. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Larissa bevétel és ezzel együtt Tessália meghódítása csak órák kérdése. — Híreket innen majdnem lehetetlen szétkülöndeni, mivel Edhem pasa tegnap a legszigorubb cenzurát rendelte el.

A tőzsdéről.

Budapest, április 24. (A nbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.05—06, buza tavaszra 7.80—82, buza május-juniusra 7.55—56, tengeri 3.45—46, zab 5.67—70., repce 10.85—95. Buzában a kínálat elég jó, vételkezd mérsékelt, az árak tartósak, forgalom 25.000 mm., készáru 2½—5 krral drágább, heti forgalom buzában 97.033 mm., tengeriben 32.183 mm.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. R. Elbeszélése terjedelménél fogva nem közölhető. Tessék rövidebb dolgokkal megpróbálkozni. Figyelmeztetjük azonban arra is, hogy a germanizmusoktól tartózkodni méltóztatassék. Persze megessék az ilyen fordítás közben, de tessék a fordítást néhány napig hevertetni s aztán átnézni, amikor bizonyára feltűnnek a hibák.

Marcella. Sorát ejtjük.

K. I. A versek nem közölhetők.

24. Tárcaja nem közölhető. Nagyon is világosan beszél. Ön így kezdi: „Szeretett angyalom! Imádtott Zsófikám! Nem kérdezem tőled, hány csillagból van a szemed, mert erre évtizedek óta sem tudnak az emberek felelni. De ezt a kérdést el nem hallgathatom: Izend meg, mikor nem lesz otthon a férjed, kit hivatása mostanában, úgy hiszem, sürribben kényszerít utazásra, hogy hozzád sieltheessen. Ah, mint kívánom a viszontlátás gyönyöreit! Emlékszel-e, mikor ama bűbajos májusi éjszakán...” elég Uram! Hogy fogja Ön végezni, ha így kezdi? Tessék elhinni, hogy az ilyeneket nem lehet kiadni, ha még olyan érdekes is a — válasz.

Zs. Tessék lehetőleg rögtön intézkedni.

Hirdetések.

Arlejtési hirdetmény.

Az ó-bessenyői községi iskolának új-bóli átfedésére, a tantermeken és tanítói lakásokon szükségelt javítások és átalakítások, valamint a meglevő iskolaépülethez két új tanteremnek hozzáépítésére a községi iskolaszék folyó évi május hó 2-án d. e. 9 órákor nyilvános arlejtést tart, melyre a vállalkozók ezennel meghívhatnak. Az összes munkálatokra 6400 ft van előirányozva. Bónatpénz 10%-ban állapítatik meg, mely összeg az arlejtés előtt letétbe helyezendő. Egyéb feltételek az iskolaszéki elnöknel tekinthetők meg.

Kelt Ó Bessenyőn, 1897. április hó 17.

Dragán Tamás s. k. Lászlóffy János s. k.
isk. jegyző. 429-2.2 isk. elnök.

Melenczei „Ruszanda“-tó, Iszapfürdő Magyarország, Torontálvármegyében.

A fürdőidény márczius 15-től szeptember 15-ig tart.

Az eddigi tapasztalat szerint ezen iszapfürdő biztosan hat a következő bántalmaknál: görvélykórúknál és ennek minden alakjánál — mirigydaganatok, főkékélyek, csontbántalmaknál, rheumatismus és előrehaladt gyuladások következményeinél, idült sebek és fekélyeknél különösen, melyek csontbántalmaknál mutatkoznak, idült borbántalmaknál, különösen száraz izag psoriasis, idegzásbántal stb. stb.

A fürdő ez évben tetemesen kibővített és kényelmesen ujjannan berendeztetett. Van három szállodája, egy esinos gyógyterme, nagy ét- és táncsteremmel, jó polgári konyha és pincze, szép park, állandó zenével. — Fürdők ezement és porcellán kádakkal.

Az árak egyáltalában igen mérsékelték.

Posta-, távirat- és vasuti állomás.

A fürdőre vonatkozó leirást díjmentesen minden kérelmezés nélkül szivesen beküldi

Melencze, 1897. ápril hóban.

(413-3.3) A fürdőkezelőség Melenczén.

Szép lakás város közepén!

A volt Kothstein-féle ház, mely 5 szép szobából és egy nagy livegezett folyosóból áll, és melyhez a konyhán, pinczén, faszin és padláson kívül még nyári konyha, cseléd-szoba, istálló és kocsizsin is tartozik, f. é. augusztus hó 1-étől bérbe adandó.

Bővebbet

434-31

Haidegger Ödönnél.

1901-15.4

KWIZDA féle KORNEUBURGI marha-táppor több mint 40 év óta a legtöbb istállóban haszná-

lathon, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 kr.,

Valódi csakis akkor, ha a fenti védjegygyel van ellátva. Kapható minden gyógyszerertárban és drogueriában.

FŐRAKTÁR:
Kwizda Ferencz János csász. és kir. osztrák-magyar és román királyi udvari szállító ke-rületi gyógyszerertárban, **KORNEUBURG, Bécs** mellett.

SCHEIN S.

szönyegehaza

Bécs, Bauernmarkt 12.

A tavaszi és nyári képes árjegyzék meg-jelent és kívánatra bárkinek ingyen és portómentesen beküldetik.

Ez az árjegyzék sok sikerült képet tartal-maz, u. m.:

Újdonságok,

(408-42)

1897.

Egész ültönyök.
Confectiók.
Kalapok. Ernyők.
Fehérneműek stb.

Szönyegek.
Függönyök.
Butorszövetek.
Terítők stb.

A nagy kelme minta-gyűjtemény kívánatra postafordultával in-gylen és portómentesen küldetik.

Minden megrendelés gondosan, lelkiismerete-sen és pontosan lesz teljesítve.

Levelezés bármily nyelven

Sömör gyógyítása.

A száraz, nedvező pikkelyes sömört (dob-rocot) és a vellik járó türethetetlen viszke-teséget biztosan gyógyítja — még azok-n is, akik eddig sehol sem tudtak meggyógyulni — Hebra dr. sömör-határ (Hechtentod) nevű szere. Alkalmazása külső és ártalmatlan. Ára 6 frt. Az árak pénzben vagy levélbélyegben való bekü-ldése után várnak és portófizetés nélkül küldi a St. Marie-Droguerie Danzig (Né-metsországban) 63-64.

1-12.12 4711. sz.

RHEINVEILCHEN
(Rajnaibolya)

Ferd. Mühlens

4711. sz. Köln *Rh.

Ezen újdonság illata minden vá-rakozást felülmúl s a frissen szedett ibolya illatától nem különbözik.

Kapható minden nagyobb illatszertárban.

12 darab hizott ökor eladó

özv. Bobor Györgyné elleméri uradalmában.

426-3.3

1915. szám. 1897.

428-3.8

Pályázat.

A doiovai új község-házban házi és szoba telegraf alkalmazandó és az e körüli munkálatokra és anyagszállításra írásbeli ajánlatok április 30 áig beadandók.

A közsélgelöljáróság.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölés-ként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meg-hüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakoria Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógy-szertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Raktár: N.-Beckereken, Benkovits Mihály gyógyszerertárban.

Üzletfelosztás miatt

mindennemű, szabadisznek kiválóan alkalmas növény és palma, továbbá nemes faju magasabb és alacsonyabb rózsák szabad földből (átültetési ideje épp most van), mindennemű, már nyilófélben levő tavaszi virág, nefelejts, árvácska, viola, dupla kerti szegfű, százsorszép fehér és rózsaszinben, csillagvirág különböző színben (szintén most legjobb átültetési ideje) felette olcsó áron kapható

DEUTSCH ZSIGMOND

kertészetében

411-7.5

NAGY-BECKSKEREKEN.

A virágkereskedés helyisége május 1-én berendezéssel vagy anélkül is kiadó.

Közelebbit ugyanott.

Hoff János-féle maláta-készítmény

291-85

betegnek és gyengék részére.

<p>Hoff János-féle maláta egészségital. Mell-, tüdő- és gyomorbántalmaknál, ne-héz emésztésnél, általános elgyengülésnél, valamint lábbadozó betegeknek a legjobb hatású és ízű erősítő ital. Már több mint 10 éve, hogy az Ön maláta egészségital sörét és egyéb maláta-kivonatait rendeltem. Ezen szerek az egyedüliek, melyek nőmnek egészségét visszaadták. Kérek egy újabb küldeményt. Bécs, Hofmühlgasse. Bünger C.</p>	<p>Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat. Gégehurut, légesőhurut, valamint idült köhögésnél; különösen ajánlható a gyer-meknek légzőszerveinek megbetegülésénél; azonkívül igen kellemes ízű. Az Ön maláta-kivonatai valóban kitűnő és hathatós gyógyszerek. Kérem részemre ismételtén a következőket küldeni: 6 nagy üveg koncentrált maláta-kivonatot, 1 font maláta-csokoládét és 2/3 zacskó maláta mell-csukorkát. Nagyvárad. Fischer G. 6rnagy a 37. gyalogezrednél.</p>	<p>Hoff János-féle maláta egészségital csokoládé. Gyengeség-, vérszegénység-, idegesség-, álmatlanság- és étvágytalanságnál kitűnő eredménnyel használható. Rendkívül izletes és tápláló; gyenge gyermekeknek és gyer-mekét tápláló anyáknak nagyon ajánlható. Az Ön maláta-csokoládéja az egyedüli ki-tűnő szer, melyet eddig ismertem. Ezen kel-lemes íttel idült gyomor- vagyis emésztési zavaroknál, sápkór és általános gyengeségnél kitűnő eredménnyel alkalmaztam. Triebel. Dr. Nicolai, orvos.</p>	<p>Hoff János-féle maláta mell-csukorka kivonat. Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál utólréhetetlen gyógyszer. A valódi maláta mell-csukorka kivonat, minden emésztési zavar előidézése nélkül, használható bármifé-mennyiségben. Bámulatos gyors eredmény mutatkozott az Ön maláta mell-csukorka kivonatának hasz-nálata után az én makacs köhögésem ellen. Waldenburg. v. Zedlitz Neukirch. Az Ön csukorkái az én nőm köhögése és ne-héz légzési bántalmánál kitűnő eredménnyel értek el. Weischütz. Busch, lelkész.</p>
--	---	---	--

Kapható: Nagybeckereken Schnitzler Lipót, Armbruster József, Zimmerer Antal kereskedéseiben; továbbá Török József gyógyszerésznél Budapesten, Király-tetza 12. szám alatt; valamint a feltaláló Hoff János cs. és kir. udv. szállítónál Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 8.

Árjegyzék és ismertető füzet ingyen és bérmentve.

Nyomatott Ploitz Fer. Pál kiadónál Nagybeckereken.